Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (trečioji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. vasario 1 d.[1]

„Deliktinė atsakomybė — Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnis — Protingas bylos išnagrinėjimo terminas — Konkrečios bylos aplinkybės — Bylos svarba — Bylos sudėtingumas — Šalių elgesys ir atskirųjų procesinių klausimų iškėlimas — Nepateisinamo neveikimo laikotarpio nebuvimas“

Byloje T-725/14

Aalberts Industries NV, įsteigta Utrechte (Nyderlandai), atstovaujama advokatų R. Wesseling ir M. Tuurenhout,

ieškovė,

prieš

Europos Sąjungą, atstovaujamą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, iš pradžių atstovaujamo A. Placco, vėliau – J. Inghelram ir E. Beysen,

atsakovę,

palaikomą

Europos Komisijos, atstovaujamos S. Noë, P. van Nuffel ir V. Bottka,

įstojusios į bylą šalies,

dėl SESV 268 straipsniu grindžiamo prašymo atlyginti žalą, kurią ieškovė tariamai patyrė dėl proceso Bendrajame Teisme trukmės nagrinėjant bylą, kurioje priimtas 2011 m. kovo 24 d. Sprendimas *Aalberts Industries ir kt. / Komisija* (T-385/06, EU:T:2011:114),

BENDRASIS TEISMAS (trečioji išplėstinė kolegija),

kurį sudaro pirmininkas S. Papasavvas, teisėjai I. Labucka, E. Bieliūnas (pranešėjas), V. Kreuschitz ir I. S. Forrester,

posėdžio sekretorė A. Lamote, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2016 m. liepos 19 d. posėdžiui,

priima šį

1 — * Proceso kalba: nyderlandų.

Sprendimą

Bylos aplinkybės

1 2006 m. gruodžio 14 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo ieškovės *Aalberts Industries NV* ir bendrovių *Simplex Armaturen + Fittings GmbH & Co. KG* (toliau – *Simplex*) ir *Acquatis France SAS*, dabar – *Comap SA* (toliau – *Acquatis*), ieškinį dėl 2006 m. rugsėjo 20 d. Komisijos sprendimo C(2006) 4180 dėl procedūros pagal [SESV 101] straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (Byla COMP/F-1/38.121 – Jungiamosios detalės) (toliau – Sprendimas C(2006) 4180). Ieškinyje šios bendrovės iš esmės reikalavo, kad Bendrasis Teismas panaikintų tą Komisijos sprendimą (pagrindinis reikalavimas) arba sumažintų tuo sprendimu joms skirtos baudos dydį (papildomas reikalavimas).

2 2011 m. kovo 24 d. Sprendime *Aalberts Industries ir kt. / Komisija* (T-385/06, EU:T:2011:114) Bendrasis Teismas panaikino Sprendimo C(2006) 4180 1 straipsnį tiek, kiek Europos Komisija buvo konstatavusi, kad 1 punkte nurodytos bendrovės dalyvavo darant SESV 101 straipsnio pažeidimą nuo 2003 m. birželio 25 d. iki 2004 m. balandžio 1 d. Bendrasis Teismas taip pat panaikino minėto Komisijos sprendimo 2 straipsnio a punktą. Toje nuostatoje Komisija ieškovei solidariai su jos patronuojamosiomis įmonėmis *Simplex* ir *Acquatis* buvo skyrusi 100,80 mln. EUR baudą. Galiausiai Bendrasis Teismas panaikino Sprendimo C(2006) 4180 2 straipsnio b punkto 2 papunktį, pagal kurį *Simplex* ir *Acquatis* laikomos solidariai atsakingomis už 2,04 mln. EUR sumos sumokėjimą.

3 2011 m. birželio 6 d. Komisija pateikė apeliacinį skundą dėl 2011 m. kovo 24 d. Sprendimo *Aalberts Industries ir kt. / Komisija* (T-385/06, EU:T:2011:114).

4 2013 m. liepos 4 d. Sprendimu *Komisija / Aalberts Industries ir kt.* (C-287/11 P, EU:C:2013:445) Teisingumo Teismas atmetė šį apeliacinį skundą.

Procesas ir šalių reikalavimai

5 2014 m. spalio 14 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo šį ieškovės ieškinį Europos Sąjungai, atstovaujamai Europos Sąjungos Teisingumo Teismo arba Komisijos.

6 Atskirais dokumentais, kuriuos Bendrojo Teismo kanceliarija gavo atitinkamai 2014 m. lapkričio 17 d. ir 2014 m. gruodžio 17 d., Komisija ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, remdamiesi 1991 m. gegužės 2 d. Bendrojo Teismo procedūros reglamento 114 straipsnio 1 dalimi, pareiškė nepriimtinumu grindžiamą prieštaravimą.

7 2015 m. vasario 13 d. Nutartimi *Aalberts Industries / Europos Sąjunga* (T-725/14, nepaskelbta Rink., EU:T:2015:107) Bendrasis Teismas, pirma, atmetė Europos Sąjungos Teisingumo Teismo pareikštą nepriimtinumu grindžiamą prieštaravimą ir, antra, atmetė ieškinį tiek, kiek jis pareikštas Sąjungai, atstovaujamai Komisijos.

8 2015 m. kovo 19 d. Teisingumo Teismo kanceliarija gavo Europos Sąjungos Teisingumo Teismo apeliacinį skundą (įregistruotas suteikiant bylos numerį C-132/15 P) dėl 2015 m. vasario 13 d. Nutarties *Aalberts Industries / Europos Sąjunga* (T-725/14, nepaskelbta Rink., EU:T:2015:107).

9 2015 m. balandžio 14 d. nutartimi Bendrojo Teismo trečiosios kolegijos pirmininkas Europos Sąjungos Teisingumo Teismo prašymu sustabdė šios bylos nagrinėjimą, iki bus priimtas Teisingumo Teismo sprendimas, kuriuo bus užbaigtas procesas byloje C-132/15 P, *Teisingumo Teismas / Aalberts Industries*.

10 2015 m. gruodžio 18 d. Nutartimi *Teisingumo Teismas / Aalberts Industries* (C-132/15 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2015:858) byla buvo išbraukta iš Teisingumo Teismo registro.

11 Atnaujinus šios bylos nagrinėjimą, Komisija 2016 m. sausio 15 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateikė prašymą įstoti į bylą palaikyti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo reikalavimų.

12 2016 m. vasario 16 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas pateikė atsiliepimą į ieškinį.

13 2016 m. vasario 17 d. Bendrasis Teismas perdavė šią bylą trečiajai išplėstinei kolegijai.

14 2016 m. kovo 2 d. Bendrasis Teismas nusprendė, kad antrą kartą keistis pareiškimais nebūtina. Be to, taikydamas Bendrojo Teismo procedūros reglamento 89 straipsnyje numatytas proceso organizavimo priemones, jis paprašė Europos Sąjungos Teisingumo Teismo nurodyti, ar pastarasis šalių, kurios yra ieškovės byloje, kurioje priimtas 2011 m. kovo 24 d. Sprendimas *Aalberts Industries ir kt. / Komisija* (T-385/06, EU:T:2011:114) (toliau – byla T-385/06), ir Komisijos paprašė ir ar gavo jų leidimą pateikti tam tikrus dokumentus, esančius atsiliepimo į ieškinį prieduose ir susijusius su byla T-385/06.

15 2016 m. kovo 15 d. Nutartimi *Aalberts Industries / Europos Sąjunga* (T-725/14, nepaskelbta Rink., EU:T:2016:208) Bendrojo Teismo trečiosios išplėstinės kolegijos pirmininkas patenkino Komisijos prašymą įstoti į bylą palaikyti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo reikalavimų ir nurodė, kad Komisija turi tas teises, kurios numatytos 1991 m. gegužės 2 d. Procedūros reglamento 116 straipsnio 6 dalyje.

16 2016 m. kovo 18 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas atsakė į 14 punkte nurodytą klausimą. Jis prašė Bendrojo Teismo nuspręsti, kad jis neprivalo ieškovės ir Komisijos prašyti leidimo ir jį gauti tam, kad galėtų pateikti su byla T-385/06 susijusius dokumentus (pagrindinis reikalavimas), ir kad tokį leidimą ieškovė ir Komisija yra davusios netiesiogiai (papildomas reikalavimas). Jeigu šie du reikalavimai nebūtų patenkinti, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas paprašė, kad jo atsakymas būtų traktuojamas kaip prašymas taikyti proceso organizavimo priemonę, pagal kurią Bendrasis Teismas, nagrinėdamas šį ieškinį, nurodytų pateikti bylos T-385/06 medžiagoje esančius dokumentus, visų pirma prie atsiliepimo į ieškinį pridėtus dokumentus.

17 2016 m. balandžio 4 d. Bendrojo Teismo trečiosios išplėstinės kolegijos pirmininkas nusprendė, pirma, pašalinti iš bylos medžiagos dokumentus, esančius šioje byloje pateikto atsiliepimo į ieškinį prieduose ir susijusius su byla T-385/06. Toks sprendimas buvo motyvuotas tuo, kad, viena vertus, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas šalių byloje T-385/06 nei prašė, nei gavo jų leidimą pateikti minėtus dokumentus ir, kita vertus, jis neprašė leidimo susipažinti su minėtos bylos medžiaga pagal Procedūros reglamento 38 straipsnio 2 dalį. Antra, pagal Procedūros reglamento 88 straipsnio 3 dalį Bendrojo Teismo trečiosios išplėstinės kolegijos pirmininkas nusprendė pasiūlyti ieškovei pareikšti savo nuomonę dėl prašymo taikyti proceso organizavimo priemonę, kurį Europos Sąjungos Teisingumo Teismas pateikė savo 2016 m. kovo 18 d. atsakyme, minėtame šio sprendimo 16 punkte, tuo atveju, jeigu du pirmieji reikalavimai nebūtų patenkinti.

18 2016 m. balandžio 20 d. ieškovė paprašė, kad Bendrasis Teismas atmestų Europos Sąjungos Teisingumo Teismo pateiktą prašymą taikyti proceso organizavimo priemonę.

19 2016 m. gegužės 11 d. Bendrasis Teismas konstatavo, kad, atsižvelgiant į šios bylos dalyką, norint jai pasirengti ir priimti joje sprendimą, jam reikia gauti bylos T-385/06 medžiagą. Todėl, taikydamas Procedūros reglamento 89 straipsnyje numatytas proceso organizavimo priemones, Bendrasis Teismas nusprendė prie šios bylos medžiagos pridėti bylos T-385/06 medžiagą.

20 2016 m. birželio 17 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas paprašė, kad jam būtų įteikta bylos T-385/06 medžiaga.

21 2016 m. birželio 29 d. Bendrasis Teismas paprašė ieškovės pateikti dokumentą.

22 Šalys buvo išklausytos ir atsakė į Bendrojo Teismo žodžiu pateiktus klausimus per 2016 m. liepos 19 d. posėdį.

23 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:

— įpareigoti Sąjungą, atstovaujamą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, atlyginti žalą, kurią ji patyrė dėl pernelyg ilgos proceso Bendrajame Teisme trukmės, konkrečiau kalbant, sumokėti jai:

  — 1 014 863 EUR turtinės ir 5 040 000 EUR neturtinės žalos atlyginimą arba laikantis teisingumo principo Bendrojo Teismo nustatytą sumą,

  — kompensacines palūkanas už šias sumas nuo 2010 m. sausio 13 d. iki sprendimo, kuris bus priimtas išnagrinėjus šį ieškinį, paskelbimo dienos, skaičiuojamas pagal Europos Centrinio Banko (ECB) jo pagrindinėms refinansavimo operacijoms nustatytą palūkanų normą, taikytą šiuo laikotarpiu ir padidintą dviem punktais, arba pagal laikantis teisingumo principo Bendrojo Teismo nustatytą normą,

— priteisti iš Sąjungos, atstovaujamos Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, bylinėjimosi išlaidas.

24 Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, palaikomas Komisijos, Bendrojo Teismo prašo:

— atmesti prašymą atlyginti žalą kaip nepagrįstą (pagrindinis reikalavimas),

— atmesti prašymą atlyginti nurodytą turtinę žalą kaip nepagrįstą ir skirti ieškovei iki 5 000 EUR sumą nurodytai neturtinei žalai atlyginti (papildomas reikalavimas),

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

25 Pagal SESV 340 straipsnio antrą pastraipą deliktinės atsakomybės atveju Sąjunga pagal valstybių narių įstatymams būdingus bendrus principus atlygina bet kokią žalą, kurią padaro jos institucijos ar jos tarnautojai, eidami savo pareigas.

26 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką iš SESV 340 straipsnio antros pastraipos matyti, kad Sąjungos deliktinės atsakomybės atsiradimas ir teisės į patirtos žalos atlyginimą įgyvendinimas priklauso nuo to, ar įvykdytos visos sąlygos, būtent veiksmų, kuriais kaltinamos institucijos, neteisėtumas, žalos realumas ir priežastinis šių veiksmų ir nurodomos žalos ryšys (1982 m. rugsėjo 29 d. Sprendimo *Oleifici Mediterranei / EEB*, 26/81, EU:C:1982:318, 16 punktas ir 2008 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *FIAMM ir kt. / Taryba ir Komisija*, C-120/06 P ir C-121/06 P, EU:C:2008:476, 106 punktas).

27 Ieškovė prašo atlyginti turtinę ir neturtinę žalą, kurią, kaip pati teigia, patyrė dėl su protingo bylos išnagrinėjimo termino (toliau – protingas bylos išnagrinėjimo terminas) laikymusi susijusių reikalavimų nesilaikymo byloje T-385/06.

28 Pirma, ji teigia, kad procesas byloje T-385/06 truko 4 metus ir 3 mėnesius ir kad bylos nagrinėjimas buvo „sustojęs“ daugiau nei 2 metus ir 2 mėnesius. Ji mano, kad Bendrasis Teismas neturi vertinti, koks turėjo būti protingas bylos išnagrinėjimo terminas šioje byloje. Ji pažymi, kad reikia tik įvertinti, ar proceso trukmė buvo pernelyg ilga, nes procesas tęsėsi daugiau nei 3 metus. Šiuo klausimu ji pažymi, kad, atsižvelgiant į konkrečias nagrinėjamo atvejo aplinkybes, sprendimo priėmimo byloje T-385/06 terminas negalėjo viršyti 3 metų.

29 Antra, ieškovė tvirtina, kad nagrinėjant bylą dėl konkurencijos taisyklių pažeidimo egzistavimo pagrindinis teisinio saugumo, kuris turi būti užtikrintas ūkio subjektams, reikalavimas ir tikslas užtikrinti, kad konkurencija vidaus rinkoje nebūtų iškreipta, pateisina, kad jos ieškinys būtų nagrinėjamas rūpestingai ir per protingą, kuo trumpesnį terminą. Ieškovė taip pat nurodo, kad dėl Sprendimu C(2006) 4180 jai skirtos daugiau nei 100 mln. EUR baudos buvo padaryta neigiama reklama, kuri turėjo įtakos jos akcijų kursui biržoje ir finansų analitikų vertinimams. Ji priduria, kad dėl Sprendimo C(2006) 4180, kuriuo jai klaidingai skirta bauda ir kurį Bendrasis Teismas galiausiai panaikino, pablogėjo jos reputacija klientų akyse.

30 Trečia, ieškovė teigia, kad proceso byloje T-385/06 trukmė negali būti pateisinta jokia šios bylos aplinkybe. Bylos T-385/06 sudėtingumas nepateisina proceso trukmės. Be to, šios trukmės negalima paaiškinti šalių elgesiu, nes rašytinė proceso byloje T-385/06 dalis buvo baigta praėjus 10 mėnesių po ieškinio pareiškimo.

31 Europos Sąjungos Teisingumo Teismas nesutinka su šiais teiginiais.

32 Šiuo klausimu pažymėtina, kad Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio antroje pastraipoje, be kita ko, nustatyta, jog „[k]iekvienas asmuo turi teisę, kad jo bylą per kiek įmanoma trumpesnį laiką viešai ir teisingai išnagrinėtų pagal įstatymą įsteigtas nepriklausomas ir nešališkas teismas“.

33 Buvo nuspręsta, kad tokia teisė, kurios, kaip bendrojo Sąjungos teisės principo, egzistavimas buvo patvirtintas prieš įsigaliojant Pagrindinių teisių chartijai, taikytina teisme nagrinėjant ieškinį dėl Komisijos sprendimo (žr. 2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland / Komisija*, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 178 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

34 Nagrinėjamu atveju konstatuotina, kad byloje T-385/06 ieškinys Bendrojo Teismo kanceliarijai buvo perduotas faksu 2006 m. gruodžio 14 d., o šio ieškinio originalą kanceliarija gavo 2006 m. gruodžio 21 d. Be to, byla T-385/06 buvo išnagrinėta 2011 m. kovo 24 d., t. y. dieną, kai buvo paskelbtas Sprendimas *Aalberts Industries ir kt. / Komisija* (T-385/06, EU:T:2011:114). Taigi, proceso šioje byloje trukmė – daugiau nei 4 metai ir 3 mėnesiai – iš pirmo žvilgsnio atrodo labai ilga.

35 Vis dėlto pažymėtina, kad bylos išnagrinėjimo termino protingumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į konkrečias kiekvienos bylos aplinkybes ir, be kita ko, į bylos svarbą suinteresuotajam asmeniui, bylos sudėtingumą ir ieškovo bei kompetentingų valdžios institucijų elgesį (šiuo klausimu žr. 1998 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Baustahlgewebe / Komisija*, C-185/95 P, EU:C:1998:608, 29 punktą ir 2008 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *FIAMM ir kt. / Taryba ir Komisija*, C-120/06 P ir C-121/06 P, EU:C:2008:476, 212 punktą).

36 Taip pat buvo nurodyta, kad „šalių“ elgesys ir atskirųjų procesinių klausimų iškėlimas priklauso prie aplinkybių, į kurias reikia atsižvelgti vertinant bylos išnagrinėjimo termino protingumą (šiuo klausimu žr. 2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland / Komisija*, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 181 ir 184 punktus).

37 Svarbių kriterijų sąrašas nėra baigtinis, o minėto termino protingumo vertinimas nereikalauja sistemiškai išnagrinėti bylos aplinkybių atsižvelgiant į kiekvieną iš jų, kai proceso trukmė atrodo pagrįsta vieno jų atžvilgiu. Taigi bylos sudėtingumas arba vilkinimu pasižymintis ieškovo elgesys gali būti laikomas pateisinančiu terminą, kuris iš pirmo žvilgsnio atrodo per ilgas (žr. 2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland / Komisija*, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 182 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

38 Taigi, termino protingumas negali būti nustatytas remiantis abstrakčiai apibrėžta, tikslia viršutine riba, bet turi būti vertinamas kiekvienu konkrečiu atveju, atsižvelgiant į bylos aplinkybes (2002 m. spalio 15 d. Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. / Komisija*, C-238/99 P, C-244/99 P,

C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, EU:C:2002:582, 192 punktas ir 2013 m. vasario 28 d. Sprendimo *Réexamen Arango Jaramillo ir kt. / EIB*, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, 29 punktas).

39 Todėl nagrinėjamu atveju reikia įvertinti, ar konkrečios bylos T-385/06 aplinkybės leidžia paaiškinti proceso minėtoje byloje trukmę. Tuo tikslu reikia išnagrinėti, pirma, bylos svarbą ieškovei, antra, bylos T-385/06 sudėtingumą, trečia, šalių elgesio ir atskirųjų procesinių klausimų iškėlimo įtaką, ketvirta, galimą nepateisinamo neveikimo laikotarpio egzistavimą nagrinėjant bylą T-385/06.

Dėl bylos T-385/06 svarbos ieškovei

40 Primintina, kad nagrinėjant bylą dėl konkurencijos taisyklių pažeidimo pagrindinis teisinio saugumo, kuris turi būti užtikrintas ūkio subjektams, reikalavimas ir tikslas užtikrinti, kad konkurencija vidaus rinkoje nebūtų iškreipta, yra labai svarbūs ne tik pačiai ieškovei ir jos konkurentams, bet ir tretiesiems asmenims, atsižvelgiant į didelį suinteresuotųjų asmenų skaičių ir egzistuojančius finansinius interesus (2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland / Komisija*, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 186 punktas).

41 Nagrinėjamu atveju pažymėtina, kad Sprendime C(2006) 4180 Komisija konstatavo, jog ieškovė nuo 2003 m. birželio 25 d. iki 2004 m. balandžio 1 d. dalyvavo darant vieną, sudėtinį ir tęstinį SESV 101 straipsnio pažeidimą. Toliau tame sprendime Komisija ieškovei skyrė 100,80 mln. EUR baudą, o solidariai su *Simplex* ir *Acquatis* – 55,15 mln. EUR baudą dėl to, kad ji su šiomis dviem bendrovėmis sudarė ekonominį vienetą.

42 Tai rodo, kad byla T-385/06 ieškovei iš tiesų buvo svarbi.

Dėl bylos T-385/06 sudėtingumo

43 Pirma, pažymėtina, kad dėl byloje T-385/06 ieškovės pareikšto ieškinio reikėjo išsamiai išnagrinėti daug faktinių aplinkybių ir teisės klausimų.

44 Iš pradžių pažymėtina, kad Sprendime C(2006) 4180 Komisija buvo konstatavusi, jog apie trisdešimt bendrovių, priklausančių vienuolikai grupių, dalyvavo darant vieną, sudėtinį ir tęstinį SESV 101 straipsnio pažeidimą, o nuo 1994 m. sausio 1 d. – Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimo 53 straipsnio pažeidimą, nes dalyvavo sudarant visus susitarimus ir derinant visus veiksmus vario jungčių ir vario lydinių jungčių rinkoje dėl kainų nustatymo, kainoraščių sudarymo, susitarimo dėl nuolaidų ir kainų sumažinimo, kainų didinimo įgyvendinimo mechanizmų, nacionalinių rinkų ir klientų pasidalijimo ir keitimosi kita komercine informacija. Be to, Komisija buvo skyrusi baudą ieškovei už šio pažeidimo padarymą nuo 2003 m. birželio 25 d. iki 2004 m. balandžio 1 d.

45 Pareikšdama ieškinį, ieškovė lydraštyje taip pat pateisino šio ieškinio apimtį, be kita ko, tuo, kad Komisijai savo sprendime, kuriuo skirta bauda, prireikė 220 puslapių aprašyti ir išanalizuoti visas sudėtingas faktines aplinkybes. Tame pačiame lydraštyje ieškovė paaiškino, kad, priešingai, nei yra daugelyje tuo pačiu laikotarpiu iškeltų konkurencijos bylų, ji ginčija visus Sprendimo C(2006) 4180 aspektus.

46 Be to, ieškinio priedus sudarė daugiau nei 750 puslapių, iš kurių 220 puslapių buvo pakartotas Sprendimo C(2006) 4180 tekstas. Komisija savo ruožtu prie savo atsiliepimo į ieškinį pridėjo daugiau nei 120 puslapių priedų. Prie dubliko buvo pridėta daugiau nei 160 puslapių priedų.

47 Galiausiai byloje T-385/06 ieškovė nurodė penkis ieškinio pagrindus. Pirmasis pagrindas buvo grindžiamas atsakomybės už pažeidimą priskyrimo ieškovei, kaip patronuojančiajai bendrovei, neteisėtumu. Antrasis pagrindas buvo grindžiamas SESV 101 straipsnio pažeidimo nebuvimu. Trečiasis

pagrindas buvo grindžiamas dalyvavimo darant vieną, sudėtinį ir tęstinį pažeidimą nebuvimu. Ketvirtasis pagrindas buvo grindžiamas 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų [SESV 101] ir [102] straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205) 23 straipsnio 2 dalies ir Baudų nustatymo remiantis Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalimi ir EAPB sutarties 65 straipsnio 5 dalimi metodo gairių [Baudų, skiriamų pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį ir [AP] sutarties 65 straipsnio 5 dalį, nustatymo metodo gairių] (OL C 9, 1998, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 171) pažeidimu. Penktasis pagrindas buvo grindžiamas gero administravimo principo ir Reglamento Nr. 1/2003 2 straipsnio pažeidimu motyvuojant tuo, kad Komisija pažeidė procesinio lygiateisiškumo principą.

48 Taigi, dėl byloje T-385/06 pareikšto ieškinio reikėjo išsamiai išnagrinėti daug sudėtingų faktinių aplinkybių, kurios iš dalies susiklostė iki pažeidimų, kuriais ieškovė apkaltinta Sprendime C(2006) 4180, laikotarpio. Be to, kai kurie šioje byloje nurodyti pagrindai kėlė delikačių teisės klausimų, susijusių, be kita ko, su vieno, sudėtinio ir tęstinio pažeidimo sąvoka.

49 Antra, pažymėtina, kad, atsižvelgiant į byloje T-385/06 pateiktus prašymus ir nurodytus pagrindus, ši byla buvo susijusi su kitais devyniais ieškiniais, pareikštais 2006 m. gruodžio mėn. keliomis proceso kalbomis dėl Sprendimo C(2006) 4180.

50 Byloje T-385/06 ir byloje, kurioje priimtas 2011 m. kovo 24 d. Sprendimas *IMI ir kt. / Komisija* (T-378/06, nepaskelbtas Rink., EU:T:2011:109), *Acquatis* ir *Simplex* paprašė panaikinti Sprendimo C(2006) 4180 2 straipsnio b punkto 2 papunktį, kuriuo joms solidariai buvo skirta 2,04 mln. EUR bauda. Dėl šios aplinkybės Komisija kiekvienoje iš šių bylų pateikė *lis pendens* grindžiamą prieštaravimą. 2011 m. kovo 24 d. Sprendime *IMI ir kt. / Komisija* (T-378/06, nepaskelbtas Rink., EU:T:2011:109) Bendrasis Teismas patenkino prieštaravimą, o prašymas panaikinti Sprendimo C(2006) 4180 2 straipsnio b punkto 2 papunktį buvo pripažintas nepriimtinu. Tačiau Bendrasis Teismas 2011 m. kovo 24 d. Sprendime *Aalberts Industries ir kt. / Komisija* (T-385/06, EU:T:2011:114) panaikino Sprendimo C(2006) 4180 2 straipsnio b punkto 2 papunktį.

51 Be to, ketvirtajame pagrinde byloje T-385/06, skirtame baudos dydžiui, ieškovė nurodė skaičiavimo klaidą, susijusią su ieškiniu, pareikštu byloje, kurioje priimtas 2011 m. kovo 24 d. Sprendimas *IMI ir kt. / Komisija* (T-378/06, nepaskelbtas Rink., EU:T:2011:109). Ieškovė kaltino Komisiją tuo, kad ši, kaip matyti iš Sprendimo C(2006) 4180 2 straipsnio a ir b punktų, du kartus atsižvelgė į tai, kad *Acquatis* ir *Simplex* padarytas pažeidimas yra labai sunkus.

52 Be to, pateikdama tą patį baudos dydžiui skirtą ketvirtąjį pagrindą, ieškovė nurodė vienodo požiūrio principo pažeidimą, kiek tai susiję su atitinkamos geografinės rinkos dydžio nustatymu, vienodo požiūrio principo ir pareigos motyvuoti pažeidimą klasifikuojant karteliui priklausiusias šalis į tris kategorijas, grindžiamas atitinkamomis jų rinkos dalimis, ir proporcingumo principo pažeidimą vertinant jos turėtas rinkos dalis. Todėl šie klausimai buvo labai glaudžiai susiję su kitų Sprendimo C(2006) 4180 adresatų situacija rinkoje, taigi su kitais devyniais ieškiniais, pareikštais dėl minėto sprendimo. Be to, vykdant byloje T-385/06 taikomą proceso organizavimo priemonę, susijusią su ketvirtajame pagrinde nurodytais ieškovės argumentais, 2009 m. lapkričio mėn. Komisijos buvo paprašyta pateikti nekonfidencialią lentelės, esančios Sprendimo C(2006) 4180 priede, versiją ir duomenis, kuriais ji rėmėsi sudarydama šią lentelę.

53 Galiausiai penktajame pagrinde ieškovė nurodė, kad Komisijai trūko objektyvumo ir nešališkumo, taip pat kad buvo perkelta įrodinėjimo pareiga, kiek tai susiję su prašymą atleisti nuo baudos ar ją sumažinti pateikusių asmenų pareiškimais.

54 Taigi, bylos T-385/06 nagrinėjimas tam tikra prasme buvo sudėtingas, nes lygiagrečiai reikėjo nagrinėti kitus devynis ieškinius, pareikštus keliomis proceso kalbomis dėl Sprendimo C(2006) 4180.

55 Tai rodo, kad byla T-385/06, atsižvelgiant į joje pareikšto ieškinio faktinius ir teisės aspektus ir į lygiagrečių ieškinių, pareikštų dėl Sprendimo C(2006) 4180, skaičių, buvo labai sudėtinga.

Dėl šalių elgesio ir atskirųjų procesinių klausimų iškėlimo byloje T-385/06

56 Viena vertus, pažymėtina, kad 2006 m. gruodžio 14 d. ieškovės pareikštą ieškinį byloje T-385/06 sudarė 75 puslapiai.

57 Bendrasis Teismas pasiūlė ieškovei pateikti sutrumpintą pradinio ieškinio versiją motyvuodamas tuo, kad pradinė ieškinio versija viršija 2002 m. kovo 14 d. Bendrojo Teismo praktiniuose nurodymuose šalims (OL L 87, 2002, p. 48, toliau – Praktiniai nurodymai šalims) nustatytą puslapių skaičių, t. y. 50 puslapių.

58 Ieškovė sutrumpintą pradinio ieškinio versiją pateikė tik 2007 m. vasario 13 d. ir būtent ši sutrumpinta versija buvo įteikta Komisijai. Be to, prie šios sutrumpintos versijos buvo pridėtas raštas, kuriame ieškovė nurodė, kad sutrumpintos versijos puslapių skaičius, t. y. 65 puslapiai, vėl viršija Praktiniuose nurodymuose šalims nustatytą 50 puslapių ribą.

59 Be to, dėl Komisijos elgesio pažymėtina, kad po to, kai jos prašymas pratęsti terminą buvo atmestas, ši institucija 2007 m. gegužės 3 d. pateikė atsiliepimą į ieškinį, kurį sudarė 66 puslapiai. Atsiliepimo į ieškinį lydraštyje Komisija nurodė, kad šio atsiliepimo apimtį lėmė ieškinio apimtis.

60 Taip pat pažymėtina kad 2007 m. liepos 3 d. rašte Komisija paprašė Bendrojo Teismo iki 2007 m. rugsėjo 28 d. pratęsti pradinį terminą (2007 m. rugpjūčio 10 d.) triplikui pateikti. Tas prašymas buvo grindžiamas toliau nurodytomis priežastimis. Pirma, Komisija priminė, kad byla T-385/06 priklausė dešimties ieškinių, pareikštų trimis skirtingomis kalbomis dėl Sprendimo C(2006) 4180, grupei, dėl to reikėjo atlikti koordinacinį darbą. Antra, penkiose iš šių dešimties bylų ieškovai pateikė prašymus ir jiems buvo pratęstas terminas dublikams pateikti, o tai turėjo dvi pasekmes: 2007 m. liepos 3 d. tik penki dublikai buvo perduoti Komisijai, o terminas triplikams pateikti bylose, kuriose terminas buvo pratęstas, pasibaigė 2007 m. rugpjūčio arba rugsėjo mėnesiais. Trečia, Komisija nurodė būtinumą užtikrinti savo triplikų nuoseklumą. Ketvirta, Komisija pažymėjo, kad Bendrasis Teismas jai jau pratęsė terminus keturiose susijusiose bylose.

61 2007 m. liepos 10 d. raštais Bendrojo Teismo kancleris informavo šalis, kad kolegijos pirmininko sprendimu terminas triplikams pateikti buvo pratęstas iki 2007 m. rugsėjo 28 d. Komisija 2007 m. rugsėjo 27 d. pateikė tripliką proceso kalba. Lydraštyje Komisija nurodė, kad tripliko puslapių skaičius šiek tiek viršija Praktiniuose nurodymuose šalims nustatytą apimtį, o taip yra iš esmės dėl dubliko apimties ir jame esančių netikslumų.

62 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad šalių elgesys byloje T-385/06 prisidėjo prie bendros proceso trukmės.

Dėl tariamo nepateisinamo neveikimo laikotarpio byloje T-385/06 egzistavimo

63 Pirma, pažymėtina, kad byloje T-385/06 2 metai ir 1 mėnuo, t. y. 25 mėnesiai, praėjo nuo rašytinės proceso dalies pabaigos, kai 2007 m. rugsėjo 27 d. Komisija pateikė tripliką, iki žodinės proceso dalies pradžios 2009 m. spalio 28 d.

64 Šiuo laikotarpiu, be kita ko, buvo susisteminti šalių argumentai, bylos parengtos nagrinėti, išanalizuoti ginčų faktiniai ir teisiniai aspektai, pasiruošta žodinei proceso daliai.

65 Be to, primintina, kad byla T-385/06 buvo susijusi su ieškiniu, pareikštu dėl Komisijos sprendimo dėl procedūros pagal SESV 101 straipsnį.

66 Ieškiniai, susiję su Komisijos atliekamu konkurencijos teisės taikymu, kaip antai byloje T-385/06 pareikštas ieškinys, palyginti su kitomis bylų rūšimis, yra sudėtingesni, atsižvelgiant, be kita ko, į ginčijamo sprendimo apimtį, bylos medžiagos apimtį ir būtinumą atlikti daugelio sudėtingų faktinių aplinkybių, dažnai besitęsiančių laike ir erdvėje, detalų vertinimą.

67 Taigi, 15 mėnesių trukmė nuo rašytinės proceso dalies pabaigos iki žodinės proceso dalies pradžios iš esmės yra tinkama bylų, susijusių su konkurencijos teisės taikymu, kaip antai byla T-385/06, nagrinėjimo trukmė.

68 Be to, būtina atsižvelgti į tai, kad dėl Sprendimo C(2006) 4180 buvo pareikšti keli ieškiniai.

69 Ieškiniai dėl to paties sprendimo, kurį Komisija priėmė taikydama Sąjungos konkurencijos teisę, iš esmės turi būti nagrinėjami lygiagrečiai, įskaitant tuos atvejus, kai šie ieškiniai nesujungti. Toks lygiagretus nagrinėjimas pateisinamas, be kita ko, šių ieškinių tarpusavio ryšiu ir būtinumu užtikrinti jų analizės ir į juos pateiktino atsakymo nuoseklumą.

70 Todėl lygiagretus tarpusavyje susijusių bylų nagrinėjimas gali pateisinti laikotarpio nuo rašytinės proceso dalies pabaigos iki žodinės proceso dalies pradžios pailgėjimą vienu mėnesiu dėl kiekvienos papildomos susijusios bylos.

71 Nagrinėjamu atveju dėl Sprendimo C(2006) 4180 buvo pareikšta dešimt ieškinių trimis skirtingomis proceso kalbomis.

72 Šiomis aplinkybėmis devynių kitų bylų, susijusių su ieškiniais dėl Sprendimo C(2006) 4180, nagrinėjimas pateisino proceso byloje T-385/06 pailgėjimą 9 mėnesiais.

73 Todėl konstatuotina, kad 24 mėnesių trukmė (15 mėnesių ir 9 mėnesiai) nuo rašytinės proceso dalies pabaigos iki žodinės proceso dalies pradžios nagrinėjant bylą T-385/06 iš esmės buvo tinkama.

74 Galiausiai pažymėtina, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 43–48 punktų, byloje T-385/06 pareikštu ieškiniu buvo ginčijami visi su ieškove susiję Sprendimo C(2006) 4180 aspektai ir keliami sudėtingi faktų ir teisės klausimai, kurie visi turėjo būti išanalizuoti prieš pradedant žodinę proceso dalį. Be to, šalių pateikti pareiškimai buvo ypač ilgi, o prie jų pridėti didelės apimties priedai, kurie turėjo būti išsamiai išnagrinėti ir patikrinti prieš pradedant žodinę proceso dalį tam, kad, be kita ko, būtų įvertinta jų įrodomoji galia ir visiškai išsiaiškintos nagrinėjamos faktinės aplinkybės. Be to, kaip matyti iš šio sprendimo 49–54 punktų, egzistavo glaudus bylos T-385/06 ir kitų devynių ieškinių, pareikštų keliomis skirtingomis kalbomis dėl minėto sprendimo, ryšys. Santykinai ilgas terminas taip pat buvo reikalingas Komisijai, kad ši pateiktų tripliko versiją Europos Sąjungos Teisingumo Teismo darbo kalba.

75 Taigi, šios objektyvios aplinkybės gali pateisinti laikotarpio nuo rašytinės proceso dalies pabaigos iki žodinės proceso dalies pradžios byloje T-385/06 pailgėjimą mažiausiai vienu mėnesiu.

76 Todėl konstatuotina, kad iš 25 mėnesių termino, praėjusio nuo rašytinės proceso dalies pabaigos iki žodinės proceso dalies pradžios byloje T-385/06, nematyti, jog nagrinėjant minėtą bylą būtų buvę nepateisinamo neveikimo laikotarpių.

77 Antra, ieškovė nenurodo sprendimo priėmimo nepagrįsto termino egzistavimo, viena vertus, nuo ieškinio pareiškimo dienos iki tripliko pateikimo dienos ir, kita vertus, nuo žodinės proceso dalies pradžios iki 2011 m. kovo 24 d. Sprendimo *Aalberts Industries ir kt. / Komisija* (T-385/06, EU:T:2011:114) paskelbimo.

78 Bet kuriuo atveju pažymėtina, kad, pirma, laiko tarpas nuo ieškinio pareiškimo iki tripliko pateikimo pateisinamas šalių elgesiu ir bylos T-385/06 sudėtingumu. Antra, laiko tarpas nuo žodinės proceso dalies pradžios iki 2011 m. kovo 24 d. Sprendimo *Aalberts Industries ir kt. / Komisija* (T-385/06, EU:T:2011:114) paskelbimo taip pat paaiškinamas faktiniu ir teisiniu šios bylos sudėtingumu.

79 Vadinasi, bendra proceso byloje T-385/06 trukmė pateisinama, atsižvelgiant į konkrečias minėtos bylos aplinkybes ir, be kita ko, į faktinį ir teisinį jos sudėtingumą, šalių elgesį ir nepaaiškinamo neveikimo laikotarpio nebuvimą kiekvienu iš proceso toje byloje etapu.

80 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia atmesti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio antros pastraipos pažeidimo byloje T-385/06 ir, konkrečiau kalbant, protingo šios bylos išnagrinėjimo termino pažeidimo buvimą.

81 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką, jeigu viena iš Sąjungos deliktinės atsakomybės atsiradimo sąlygų neįvykdyta, turi būti atmestas visas ieškinys ir nereikia nagrinėti kitų minėtos atsakomybės sąlygų (1999 m. spalio 14 d. Sprendimo *Atlanta / Europos bendrija*, C-104/97 P, EU:C:1999:498, 65 punktas; šiuo klausimu taip pat žr. 1994 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo *KYDEP / Taryba ir Komisija*, C-146/91, EU:C:1994:329, 81 punktą).

82 Todėl reikia atmesti visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

83 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

84 2015 m. vasario 13 d. Nutartimi *Aalberts Industries / Europos Sąjunga* (T-725/14, nepaskelbta Rink., EU:T:2015:107) nuspręsta atmesti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo pareikštą nepriimtinumu grindžiamą prieštaravimą ir atidėti su juo susijusių bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą. Todėl reikia nurodyti, kad Sąjunga, atstovaujama Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, be savo bylinėjimosi išlaidų, padengia ieškovės bylinėjimosi išlaidas, susijusias su nepriimtinumu grindžiamu prieštaravimu, kurį pareiškė Europos Sąjungos Teisingumo Teismas ir dėl kurio priimta 2015 m. vasario 13 d. Nutartis *Aalberts Industries / Europos Sąjunga* (T-725/14, nepaskelbta Rink., EU:T:2015:107).

85 Tačiau kadangi buvo atmesti visi ieškovės reikalavimai dėl bylos esmės, reikia nurodyti jai padengti savo ir Sąjungos, atstovaujamos Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, patirtas bylinėjimosi išlaidas pagal Sąjungos pateiktus reikalavimus.

86 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį į bylą įstojusios valstybės narės ir institucijos padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Todėl reikia nuspręsti, kad Komisija padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (trečioji išplėstinė kolegija),

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. **Nurodyti, kad Europos Sąjunga, atstovaujama Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, be savo bylinėjimosi išlaidų, padengia *Aalberts Industries NV* bylinėjimosi išlaidas, susijusias su nepriimtinumu grindžiamu prieštaravimu, kurį pateikė Europos Sąjungos Teisingumo Teismas ir dėl kurio priimta 2015 m. vasario 13 d. Nutartis** *Aalberts Industries / Europos Sąjunga* **(T-725/14, nepaskelbta Rink., EU:T:2015:107).**

3. **Nurodyti, kad *Aalberts Industries*, be savo bylinėjimosi išlaidų, padengia Sąjungos, atstovaujamos Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, bylinėjimosi išlaidas, susijusias su ieškiniu, dėl kurio priimamas šis sprendimas.**

4. **Europos Komisija padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Papasavvas Labucka Bieliūnas

Kreuschitz Forrester

Paskelbta 2017 m. vasario 1 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.